

ONTVANGEN 13 NOV. 2019

Raadhuisplein 1
6367 ED Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG Voerendaal

T 045 – 575 33 99
F 045 – 575 11 95
E info@voerendaal.nl
W voerendaal.nl

2. Ter afhandeling college

Gemeenteraad Voerendaal

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Voerendaal
		55015	05-november-2019
Onderwerp		Behandeld door	Bijlagen
Doorontwikkeling 2019-2022 t.b.v. Vangnetuitkering 2019 ISD Kompas		Marleen van den Berg	2

VERZONDEN 14 NOV. 2019

Geachte leden van de raad,

Bijgaand ontvangt u de notitie "Doorontwikkeling 2019-2022, Aanvraag Vangnetuitkering 2019" van Kompas (met de begeleidende brief van Kompas). U ontvangt dit document vanuit de voorwaarden die zijn gekoppeld aan de regeling "Vangnetuitkering".

Wij krijgen van de rijksoverheid jaarlijks een budget waarmee we de Participatiewet moeten uitvoeren, waaronder het verstrekken van uitkeringen. Wanneer we hierop een tekort hebben, moeten we dit in principe uit eigen middelen aanvullen. Onder bepaalde voorwaarden kunnen gemeenten echter een aanvullende uitkering aanvragen. Met ingang van 2015 is dit de zogenaamde Vangnetuitkering (voor 2014 was dat de Incidentele Aanvullende Uitkering ofwel IAU). Bij een aanvraag wordt beoordeeld welke acties de betreffende gemeente, c.q. (I)SD, heeft genomen om verwachte tekorten te voorkomen.

Op basis van de huidige resultaten is de verwachting nu dat wij over 2019 géén Vangnet-uitkering hoeven aan te vragen. Echter zou dat straks toch het geval blijken te zijn, dan moeten wel de noodzakelijke voorbereidingen zijn getroffen om een aanvraag te kunnen doen. In dit kader heeft Kompas dan ook bijgaande notitie opgesteld. Middels deze notitie maken we nu al op voorhand inzichtelijk welke acties wij hebben uitgevoerd om een eventueel tekort te voorkomen. Bij een aanvraag, moeten we namelijk aantonen dat we er alles aan gedaan hebben om verwachte tekorten te voorkomen.

De zogenaamde Toetsingscommissie bepaalt dat colleges hun raden informeren over de genomen maatregelen/acties en de gelegenheid bieden hierop te reageren. Het is belangrijk hierbij op te merken dat bijgaande notitie géén verantwoordingsdocument is voor colleges en raden met als doelstelling verantwoording af te leggen over de uitvoering in het afgelopen jaar. Hiervoor worden gedurende het lopende jaar de kwartaalrapportages en na afloop van 2019 de jaarrekening aangeboden.

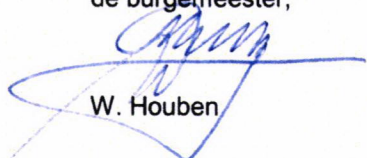
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL,
de secretaris,

H.H. M. Timmermans

de burgemeester,

W. Houben

ONTVANGEN 28 OKT. 2019

Postadres:

Postbus 22021
6360 AA Nuth

Bezoekadres:

Deweeverplein 1
6361 AA Nuth

Telefoon:

045-5659100

Fax:

045-5659299

E-mailadres:

infokompas@nuth.nl

Internetadres:

www.isd-kompas.nl

Aan: Het college en gemeenteraad van
de gemeente Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG Voerendaal

Uw Kenmerk	Ons Kenmerk	Behandeld door	Nuth ,	07-10-2019	Bijlage(n):
		M. van Gerwen		25-10-2019	1

Geacht college,

Bijgaand treft u aan het volgend document:

- Doorontwikkeling 2019- 2022 (t.b.v. Vangnetuitkering 2019)

Leeswijzer:

Gemeenten die tekorten hebben op hun budget op grond van de Participatiewet dienen deze tekorten in beginsel te ondervangen vanuit eigen middelen. Sedert 2004 bestaat de mogelijkheid dat tekortgemeenten onder voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor een aanvullend budget. Hiertoe werd eerst de IAU (incidentele aanvullende uitkering) ingevoerd.

Met ingang van 2015 is het stelsel van aanvullende uitkeringen gewijzigd. De uitgebreide IAU- aanvraag wordt vervangen door een eenvoudige vangnetuitkering. De aanvraag over 2019 kan pas in 2020 worden ingediend maar de acties ter voorkoming van het verwachte tekort moeten (vanzelfsprekend) al in 2019 zijn ingezet.

Ook voor 2019 geldt een standaard eigen risicoregime met een eigen risicodrempel van 7,5%, berekend over het definitief toegekende budget, en een getrapte vergoedingsschaal met voor elke trede een afzonderlijk eigen risico:

1. de eerste trede heeft betrekking op het tekort dat 7,5% of minder bedraagt van het aan de individuele gemeente toegekende budget; voor dit deel van het tekort wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering en bedraagt het eigen risico 100%; Daarnaast moet worden beoordeeld of over 2017, 2018 en 2019 samen sprake is van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over 2019 toegekende gebundelde uitkering. Het begrip "gecumuleerd tekort" houdt in dat de feitelijke resultaten over 2017, 2018 en 2019 bij elkaar worden opgeteld;
2. de tweede trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van het aan de individuele gemeente toegekende budget, met een maximum van 12,5%; voor dit deel van het tekort wordt de helft gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering en bedraagt het eigen risico 50%;
3. de derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 12,5% van het aan de individuele gemeente toegekende budget; voor dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering en bedraagt het eigen risico 0%.

Om straks bij een (eventuele) aanvraag over 2019 aan de Toetsingscommissie te kunnen laten zien welke acties er ter voorkoming of beperking van het tekort zijn genomen, leggen wij deze aan u voor. Er moet namelijk worden aangetoond dat er een proces is ingezet dat gericht is op de te verwachten tekortreductie. Het betreft verbeterplannen, projecten, organisatiewijzigingen, extra inzet personeel enz. Over al deze zaken is het Dagelijks Bestuur van Kompas reeds geïnformeerd. Wij verzoeken nu echter ook het College en de Raad van de gemeente van dit totale pakket maatregelen kennis te nemen voor een eventuele aanvraag Vangnetuitkering 2019.

Over het jaar 2019 is de verwachting dat er geen Vangnetuitkering voor de Kompasgemeenten hoeft te worden aangevraagd. Toch wordt dit document aangeboden om aan de voorwaarden te voldoen mocht toch blijken dat voor een van de gemeenten een vangnetuitkering aan de orde is.

Let wel: dit stuk is geen verantwoordingsdocument voor colleges en raden met als doelstelling verantwoording af te leggen over de uitvoering in het afgelopen jaar. Hiervoor wordt na afloop van 2019 de jaarrekening aangeboden en gedurende het lopende jaar de kwartaalrapportages.

Voorstel aan de gemeenteraden van de Kompas-gemeenten:

- De doorontwikkeling 2019- 2022 (t.b.v. Vangnetuitkering 2019) voor kennisname aan te nemen;

Wij menen u met bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd en verzoeken u de stukken ter behandeling aan de gemeenteraad te sturen.

Namens het dagelijks bestuur van Kompas,

mr. C. Baburek
Directeur a.i.

Hoofdstuk 1 Een verwacht tekort?

Recentelijk is het bijgesteld budget voor de bijstand bekend geworden over het jaar 2019. Dit budget is gebaseerd op een verbeterde versie van het objectieve verdeelmodel. Voorheen werd de uitkering gebaseerd op het historisch aandeel in de bijstandsuitgaven van het jaar T-2; kortom: de informatie over de uitgaven van 2 jaar geleden heeft veel invloed op de budgetten van nu. Dit heeft geleid tot vele tekorten en omdat veel gemeenten hier mee kampten werd afgesproken de historische component te gaan afbouwen.

De nieuwe systematiek is gebaseerd op een kansmodel. Het model schat de kans dat een huishouden met bepaalde kenmerken een bijstandsuitkering heeft. Het geschatte aantal huishoudens in de bijstand wordt vermenigvuldigd met de geldende normatieve tarieven, om zo tot het objectieve budget te komen. Invoering van deze nieuwe systematiek ging gepaard met soms grote herverdeel-effecten en budgetverschuivingen. Hierdoor is het model verfijnd en heeft er een verbeter-slag plaatsgevonden.

1.1 Gemeente Beekdaelen (postcodegebied Nuth)

We verwachten voor het product Inkomen bij de gemeente Nuth, op basis van de eerste helft 2019 geen tekort. We stellen echter voor om dit stuk in de gemeenteraad te bespreken, zodat we, indien nodig, toch een claim kunnen leggen op een vangnetuitkering. Dit om de risico's te minimaliseren en de mogelijkheid open te houden om een vangnetuitkering aan te vragen bij een eventuele stijging van het klantenaantal. Aangezien we pas midden in het jaar zitten, is de betrouwbaarheid van de prognose beperkt.

1.2 Gemeente Simpelveld

We verwachten voor het product Inkomen bij de gemeente Simpelveld, op basis van de eerste helft 2019 geen tekort. We stellen echter voor om dit stuk in de gemeenteraad te bespreken, zodat we, indien nodig, toch een claim kunnen leggen op een vangnetuitkering. Dit om de risico's te minimaliseren en de mogelijkheid open te houden om een vangnetuitkering aan te vragen bij een eventuele stijging van het klantenaantal. Aangezien we pas midden in het jaar zitten, is de betrouwbaarheid van de prognose beperkt.

1.3 Gemeente Voerendaal

We verwachten voor het product Inkomen bij de gemeente Voerendaal, op basis van de eerste helft 2019 geen tekort. We stellen echter voor om dit stuk in de gemeenteraad te bespreken, zodat we, indien nodig, toch een claim kunnen leggen op een vangnetuitkering. Dit om de risico's te minimaliseren en de mogelijkheid open te houden om een vangnetuitkering aan te vragen bij een eventuele stijging van het klantenaantal. Aangezien we pas midden in het jaar zitten, is de betrouwbaarheid van de prognose beperkt.

Hoofdstuk 2 Doel van onze maatregelen

Kompas is continu in beweging en aan het doorontwikkelen. Ons uitgangspunt is dat iedereen die arbeidsvermogen heeft, "naar vermogen een bijdrage moet leveren op de arbeidsmarkt of breder in de maatschappij". De genomen maatregelen die in gang zijn gezet maken duidelijk dat ze in principe los staan van een eventueel tekort op het inkomensdeel van de Kompasgemeenten.

Kompas streeft voor alle burgers van de Kompasgemeenten naar een optimale organisatie en uitvoering van de Participatiewet; onze acties komen alle werkzoekenden ten goede. In onderstaande tabel is duidelijk zichtbaar dat de maatregelen altijd meerdere doelen dienen.

De initiatieven die in de afgelopen jaren zijn gestart, worden jaarlijks verder doorontwikkeld en zijn onderdeel van onze reguliere bedrijfsvoering.

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
1. Project screening bestanden	X		X	X	X	X
2. Traject Zichtbaar Maatschappelijk Rendement	X	X	X	X	X	X
3. Cliëntparticipatie	X	X		X		X
4. Efficiëntere en zakelijkere uitvoering van de P-wet	X	X		X	X	X
5. Jobcenter Kompas		X	X	X	X	X
6. "Het managen van constante verandering"; cultuur-traject bij Kompas	X	X	X	X	X	X
7. Opleidingsplan	X	X	X	X	X	X
8. Groepsgerichte maatwerktrainingen	X	X	X	X	X	X
9. Uitstroomteams ism het WSP	X	X	X	X	X	X
10. Specialisme statushouders & Training Taal op de Werkvloer	X	X		X		X
11. Kompas Beweegt/ positieve gezondheid	X			X		X
12. Samenwerking Bbz/ Ondernemersloket	X	X	X	X	X	X
13. Doorvallers WW	X		X			
14. Voorbereidingen WIN 2021	X	X		X	X	X
15. Intensieve samenwerking aan de poort (rm, sr, dm, bm)	X	X	X		X	X
16. Project Bewindvoering & Mesis	X					X
17. F.I.P.- aanpak (frequent, intensief, persoonlijk)	X	X	X	X	X	X
18. Specialisme Jongeren	X	X	X	X	X	X

DOORONTWIKKELING 2019 – 2022

II Aanvraag Vangnetuitkering 2019

Inleiding

Gemeenten die tekorten hebben op hun budget op grond van de Participatiewet dienen deze tekorten in beginsel te ondervangen vanuit eigen middelen. Sinds 2004 bestaat de mogelijkheid dat tekortgemeenten onder voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor een aanvullend budget. Hiertoe werd eerst de IAU (incidentele aanvullende uitkering) ingevoerd.

Sinds 2015 is er op grond van die wet een verdeelmodel voor de gebundelde uitkering. De uitgebreide IAU- aanvraag is vervangen door een eenvoudige vangnetuitkering.

Ook voor 2019 geldt een standaard eigen risicoregime met een eigen risicodrempel van 7,5%, berekend over het definitief toegekende budget, en een getrapte vergoedingsschaal met voor elke trede een afzonderlijk eigen risico:

- de eerste trede heeft betrekking op het tekort dat 7,5% of minder bedraagt van de definitief (aan de individuele gemeente) toegekende gebundelde uitkering; voor dit deel van het tekort wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 100% bedraagt;
Daarnaast moet worden beoordeeld of over 2017, 2018 en 2019 samen sprake is van een gecumuleerd tekort, dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over 2019 (aan de individuele gemeente) toegekende gebundelde uitkering. Het begrip "gecumuleerd tekort" houdt in dat de feitelijke resultaten over 2017, 2018 en 2019 bij elkaar worden opgeteld;
- de tweede trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief (aan de individuele gemeente) toegekende gebundelde uitkering, met een maximum van 12,5%; voor dit deel van het tekort wordt de helft gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 50% bedraagt;
- de derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 12,5% van de definitief (aan de individuele gemeente) toegekende gebundelde uitkering; voor dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 0% bedraagt.

In het Besluit participatiewet is echter wel geregeld dat het college de gemeenteraad moet informeren over de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. De kwalitatieve beoordeling van maatregelen is echter aan het lokale bestuur.

Wij verzoeken het college en de raad van de gemeenten Nuth, Simpelveld en Voerendaal om dit totale pakket maatregelen voor kennisgeving aan te nemen en dit vast te stellen als basis voor een eventuele aanvraag Vangnetuitkering 2019. De aanvraag over 2019 dient uiterlijk 15 augustus 2020 te zijn ingediend, maar de acties ter voorkoming van het verwachte tekort moeten (vanzelfsprekend) al in 2019 zijn ingezet. In het verlengde hiervan dient wel te worden opgemerkt dat onze bedrijfsvoering zo is ingeregeld om eventuele tekorten te vermijden. Externe factoren die buiten onze invloedssfeer liggen kunnen echter ook een grote impact hebben op het resultaat.

Verder vragen wij de 3 gemeenteraden hun opvattingen hieromtrent kenbaar te maken.

De (genomen) maatregelen ter beperking van het tekort zijn te verdelen in maatregelen op het gebied van:

1. Samenwerking
2. De match tussen vraag en aanbod
3. Beperken instroom
4. Bevorderen uitstroom
5. Hoogwaardig handhaven en
6. Cultuur

19. Doelgroepgerichte trainingen	X	X	X	X	X	X
20. Individuele begeleiding	X	X	X	X	X	X
21. Arbeidsmedische keuringen	X	X	X	X	X	X
22. Project Alfabetisering & Taalmeter	X	X	X	X		X
23. Talent in Beeld	X	X	X	X	X	X
24. Samenwerking publiek- privaat 2019	X	X	X	X	X	X

Hoofdstuk 3 De maatregelen

3.1 Project screening bestanden

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Project screening bestanden	X		X	X	X	X

Hoogwaardige handhaving zit tussen onze oren. Naast onze reguliere fraude-alertheid, het gebruik van de DPS-matrix, reguliere huisbezoeken en fraudeonderzoek vinden er regelmatig themacontroles plaats.

3.2 Traject Zichtbaar Maatschappelijk Rendement

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Traject Zichtbaar Maatschappelijk Rendement (ZMR)	X	X	X	X	X	X

Sinds 2015 is het traject Zichtbaar Maatschappelijk Rendement (ZMR) regulier onderdeel van ons instrumentarium. In dit traject worden werkzoekenden die nog niet actief vrijwilligerswerk verrichten, (ex)inburgeraars, niet-willers, jongeren met een "oude" Wajong-afwijzing en werkzoekenden die nog niet geplaatst zijn, geplaatst als vrijwilliger om binnen de Kompasgemeenten maatschappelijk relevant werk te verrichten. Het gaat altijd om additioneel werk zoals het handmatig schoonhouden van straten (veegwerk en verwijderen zwerfvuil en onkruid).

Onze doelen worden behaald: werkzoekenden voelen zich nuttig, burgers communiceren over het goede werk dat wordt verricht en er is heel wat zwerfafval opgeruimd. Daarnaast geeft het werkzoekenden zelfvertrouwen waardoor ze gemakkelijker open staan voor nieuwe kansen, zoals deelname aan de trainingen in het Jobcenter of doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. In 2018 is het traject doorontwikkeld naar Zichtbaar Maatschappelijk Rendement 2.0 waarbij een groter en meer representatief deel van het klantenbestand wordt ingezet binnen het traject.

3.3 Clientparticipatie

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Clientparticipatie	X	X		X		X

De afgelopen jaren hebben Kompas en haar cliëntenraad veel tijd geïnvesteerd ten behoeve van het versterken van de cliëntenraad als adviesorgaan. Doel is een effectievere advisering en een groter bereik van onze doelgroep. Kompas vindt de mening van haar werkzoekenden erg belangrijk en neemt deze graag mee in haar beleidsontwikkeling. Een nieuw huishoudelijk reglement en bijbehorende nieuwe verordening ten behoeve van de cliëntparticipatie bieden hierbij ondersteuning.

3.4 Efficiënte en zakelijke uitvoering van de P-wet

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Efficiënte en zakelijke uitvoering van de P-wet	X	X		X	X	X

Wij dragen zorg voor een efficiënte, effectieve en zakelijke uitvoering van de Participatiewet (met oog voor de mens!) Deze ontwikkeling is eigenlijk nooit klaar; nieuwe wetgeving, nieuw lokaal beleid, nieuwe inzichten en ervaringen maken dat we waar nodig bijstellen en onze processen aanpakken; dit is een continu proces.

3.5 Een eigen jobcenter

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Eigen Jobcenter Kompas	X	X	X	X	X	X

Kompas heeft een eigen Jobcenter in de Brede School in Voerendaal. Intensievere begeleiding, het bieden van sollicitatie faciliteiten, het bieden van ritme en regelmaat en de mogelijkheid om werkzoekenden vanuit Kompas vaker te zien, blijken succesvol. Naast de reguliere groepsactiviteiten/ trainingen zijn we ook gestart met trainingen voor specifieke groepen zoals inburgeraars en mensen met psychische of psychiatrische problematiek. Op deze manier kunnen we maatwerk ook voor deze groepen waar maken. Het Jobcenter biedt ons hiertoe letterlijk en figuurlijk de ruimte.

Het Jobcenter wordt ook regelmatig bezocht door de banenmakelaar zodat zij een goed beeld heeft van de werkzoekenden en gerichte acties kan inzetten bij werkgevers.

We hebben vaste contactpersonen voor jongeren met een beperking en hun ouders. Verder is er sprake van een nauwe samenwerking met het UWV en wordt er kennis gedeeld met alle betrokken partijen.

3.6 Kompas als wendbare organisatie!

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Kompas als wendbare organisatie	X	X	X	X	X	X

Kompas heeft de laatste jaren te maken gehad met grote veranderingen die elkaar snel opvolgden. Nieuwe doelgroepen, mismatch vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, onzekerheden over de toetreding van Schinnen en Onderbanken tot de GR Kompas enz. Alleen als wendbare organisatie kon en kan Kompas meebewegen met de dynamiek in een dergelijke omgeving, kunnen wij ons met gepast snelheid plooiën rond opkomende uitdagingen in het werkveld, tijdig nieuwe prioriteiten stellen en die implementeren. Wij laten dagelijks zien dat we ook veranderingen die we niet hebben kunnen voorzien aan kunnen!

De weg die we met "de wendbare organisatie" inslaan kent zowel cultuuraspecten als concrete bedrijfsvoeringsacties. Zo gaat het er dus niet alleen om WAT we moeten doen, maar zeker ook HOE we dit gaan doen.

3.7 Opleidingsplan

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Opleidingsplan	X	X	X	X	X	X

Kompas wil een werkgever zijn die medewerkers perspectief biedt op een interessante loopbaan en op groeimogelijkheden. Wij zien het belang voor zowel werkgever als werknemer om - ongeacht functieniveau en leeftijd - te blijven investeren in ontwikkeling, kennis en vaardigheden.

In een dynamische organisatie moeten medewerkers zich steeds aanpassen aan veranderende omstandigheden. Organisatie en medewerker bepalen samen de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker en zo wordt een balans gezocht tussen de belangen van de organisatie en de belangen van de medewerker. Medewerkers krijgen kansen om door te groeien naar een andere functie en worden continue bijgeschoold op hun vakgebied. Daarnaast hebben in 2019 alle medewerkers deelgenomen aan trainingen "omgaan met agressie" en de Meldcode Huiselijk geweld en Kinder mishandeling.

Kompas vraagt van medewerkers een ontwikkeling naar zelfsturende professionals op uitvoering en naar taakvolwassenheid.

3.8 Groepsgerichte maatwerktrainingen

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Groepsgerichte maatwerktrainingen	X	X	X	X	X	X

Door de digitale transformatie is de ontwikkeling van digitale vaardigheden een basisvoorwaarde geworden om actief te kunnen deelnemen aan de maatschappij. We hebben in 2019 diverse cursussen georganiseerd voor werkzoekenden die in de praktijk niet of nauwelijks digitaal vaardig bleken te zijn.

In het traject Kompas Beweegt wordt gedurende 10 weken intensief gewerkt aan de gezondheid van onze werkzoekenden. Uit de evaluatie bleek dat niet alleen de lichaamsbeweging, maar zeker ook de sociale interactie een positief effect heeft op de participatiemogelijkheden en de motivatie.

Laaggeletterden lopen meer risico op werkloosheid en zijn hierdoor vaker aangewezen op een vervangend inkomen. Er is heel duidelijk verband tussen laaggeletterdheid, gezondheid en het ontstaan van financiële problemen. Ongeveer de helft van de mensen met schulden blijkt laaggeletterd. Alle medewerkers hebben geleerd hoe laaggeletterdheid te herkennen, uit de taboesfeer te halen en deze groep te ondersteunen. Door dit aan te pakken willen wij de kansen voor deze groep werkzoekenden vergroten.

Werkzoekenden werken onder begeleiding van de banenmakelaars en werkcoaches op vaste momenten actief aan de ontwikkeling van hun sollicitatievaardigheden. Ook de accountmanager van het WSP en de consultant van onze private partner Tempo Team zijn hier geregeld aanwezig. Op deze manier is er persoonlijk en direct contact met de werkzoekenden, kunnen wij hun activiteiten volgen en indien nodig de juiste aanvullende ondersteuning bieden. Het jobcenter wordt ook bezocht door werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

3.9 Uitstroomteams ism WSP

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Uitstroomteams WSP	X	X	X	X	X	X

WSP Parkstad is het gezicht naar de markt. De uitstroomteams zijn van essentieel belang om succesvol uitstroom te genereren in Parkstad en om de resultaten te kunnen realiseren. Om WSP Parkstad succesvol te laten zijn worden aanbod (arbeidsfitte kandidaten), en vraag (baanopeningen, vacatures) bij elkaar gebracht binnen de uitstroomteams. Kompas is namens de Kompasgemeenten een van de deelnemers in het WSP Parkstad en vormt in het in-, door- en uitstroomproces een zeer belangrijke schakel.

3.10 Specialisme Statushouders & Training Taal op de werkvloer

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Specialisme statushouders & Training Taal op de werkvloer	X	X		X		X

Gespecialiseerde coaches hebben structureel intensief contact met zowel de statushouders als de betrokken instanties zoals Vluchtelingenwerk. Ook wordt aangesloten bij gemeentelijke initiatieven en Talent Werkt en de Taalcafés die een belangrijke rol spelen bij de inburgering. Ze ondersteunen statushouders bij het leren van de Nederlandse taal, helpen de afstand te verkleinen tussen de gemeenschap en de "nieuwe" Limburgers en vormen een katalysator voor de ontwikkeling van nieuwe activiteiten.

Om de participatie van statushouders te bevorderen en daarmee hun kansen op zelfstandigheid en zelfredzaamheid te vergroten, zet Kompas in op een intensievere duale begeleiding. Naast de trainingen "Ook wij doen mee" en de "VIP- training" in samenwerking met het Arcus College en Vluchtelingenwerk heeft Kompas nu ook zelf een traject ontwikkeld en verzorgd. Statushouders volgen een dagdeel per week training, bezoeken het Jobcenter en verrichten minimaal een dagdeel per week betaald of onbetaald werk.

3.11 Kompas Beweegt/ positieve gezondheid

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Kompas Beweegt	X			X		X

Onderzoek toont aan dat gebrek aan regelmaat, structuur, sociale status, fysieke en geestelijke stimulatie, de gezondheid negatief beïnvloedt. Actief zijn, op welk vlak ook, heeft een positief effect op het welbevinden.

Voor de deelnemers – werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die (vaak) met problemen op meerdere leefgebieden kampen- vormden kleine stapjes in dit traject vaak al grote overwinningen. Ondanks het feit dat uitstroom niet het eerste doel van deze training was, blijkt een kwart van de deelnemers toch aan het werk te gaan en uit te stromen.

3.12 Samenwerking Bbz: het Zelfstandigenloket

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Begeleiding Bbz	X	X	X	X	X	X

Voor steeds meer mensen is zelfstandig ondernemerschap de manier om zelf in hun onderhoud te kunnen voorzien. De uitkering Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) is een uitkering voor zelfstandigen die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien, een startkapitaal voor hun bedrijf nodig hebben of die een aanvulling op het bedrijfskapitaal nodig hebben.

De Bbz is er voor:

- Startende ondernemers;
- gevestigde ondernemers, met een levensvatbaar bedrijf, die tijdelijk financiële problemen hebben;
- oudere zelfstandigen van 55 jaar en ouder die minstens tien jaar een eigen bedrijf uitoefenen en een inkomen hebben dat duurzaam lager is dan het sociaal minimum;
- zelfstandigen die hun eigen bedrijf moeten beëindigen al dan niet wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij Kompas gaat het in de praktijk vaak om startende ondernemers. Ten behoeve van hun begeleiding hebben wij een intensieve samenwerking met het Zelfstandigenloket in Maastricht.

3.13 Doorvallers WW

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Doorvallers WW	X	X	X	X	X	X

We richten ons ook op het leren kennen van werkzoekenden voordat zij zich bij ons melden. In het kader van het project "Doorvallers WW" worden regionale informatiebijeenkomsten georganiseerd om werkzoekenden wiens WW- uitkering ten einde gaat lopen, in een vroeg stadium te informeren over de rechten en plichten van een uitkering in het kader van de Participatiewet.

3.14 Voorbereidingen Wet Inburgering (WIN) 2021

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Vorbereidingen WIN 2021	X	X	X	X	X	X

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het welzijn van al hun burgers en hebben concrete taken op het gebied van welzijn, werk, inkomen en gezondheid. De nieuwe Wet inburgering sluit hier beter bij aan zodat gemeenten integraal en op maat kunnen werken.

In de nieuwe wet worden gemeenten verantwoordelijk voor het regelen van de inburgering. Nu zijn nieuwkomers dat zelf. Dat lukt vaak niet omdat ze de taal nog niet spreken. Verder gaat men de taal op een zo hoog mogelijk, maar haalbaar niveau leren. Nu leren veel vluchtelingen de Nederlandse taal op een te laag of juist te hoog niveau. Straks krijgt iedere vluchteling een eigen inburgeringsplan waarin het juiste niveau wordt vastgelegd. Tenslotte gaat inburgering meer plaatsvinden in de praktijk. Grammatica leer je in de klas, maar je leert Nederland pas echt kennen door ontmoetingen met Nederlanders en het opdoen van werkervaring. Ondanks het feit dat Kompas reeds eigen duale trajecten en trainingen aan nieuwkomers biedt, betekent de nieuwe wetgeving aanpassing van werkprocessen en intensiteit van de begeleiding aan inburgeraars.

3.15 Intensieve samenwerking aan de poort

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Intensieve samenwerking aan de poort	X	X	X	X	X	X

Door een nog intensievere samenwerking in ons poortproces lukt het ons de instroom te beperken. De casemanagers rechtmatigheid, coaches doelmatigheid, de banenmakelaar en de sociaal onderzoeker zijn betrokken bij iedere nieuwe aanvraag.

3.16 Project bewindvoering & Mesis

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Project bewindvoering en Mesis	X			X		X

Kompas wil meer zicht krijgen op inwoners die onder bewind staan. Bewindvoering drukt zwaar op de kosten bijzondere bijstand terwijl een lichtere vorm van schuldhulpverlening soms veel beter bij een situatie past. Om dit correct te kunnen beoordelen wordt gebruik gemaakt van Mesis, het diagnose-instrument van de Kredietbank Limburg. Als uit de beoordeling blijkt dat een lichtere vorm van schuldhulpverlening beter past, gaan wij in gesprek met de betrokkene en dienst bewindvoerder om de mogelijkheden te bespreken. Bewindvoering betreft een gerechtelijke uitspraak; Kompas heeft echter een parkstad- breed convenant met bewindvoerders getekend waarin deze hun medewerking toezeggen.

3.17 De FIP- aanpak

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
De FIP- aanpak	X	X	X	X	X	X

In den lande is er veel aandacht voor de zogenaamde Methodiek Frequent, Intensief en Persoonlijk Contact. Kompas bemerkte al jaren geleden dat het noodzakelijk was haar klanten te kennen. Sinds het project "iedereen in beeld en actief" kent en ziet Kompas al haar klanten en neemt iedereen deel aan een activiteit. Door veelvuldiger persoonlijk contact komen mensen sneller in beweging en komt in een enkel geval ook uitkeringsfraude aan het licht.

3.18 Specialisme Jongeren

Maatregel	Samenwerking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Specialisme Jongeren	X	X	X	X	X	X

Enkele coaches zijn gespecialiseerd in het werken met jongeren. Jongeren worden vanaf dag 1 gemotiveerd om terug naar school te gaan of te gaan werken; de jongerencoach heeft hierin soms een begeleidende rol (inzet hulpverlening bijvoorbeeld) maar vaak ook een strenge, handhavende rol. Opvallend is het toenemende aantal aanmeldingen van jongeren die met psychische belemmeringen kampen. Aangezien slechts een kleine groep kan worden doorgeleid naar werk en voorkomen moet worden dat deze jongeren jarenlang uitkeringsafhankelijk blijven, zetten we hier extra op in.

Kompas is verder aangesloten bij het overleg met het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en het Praktijkonderwijs (PRO) met het oog op de jongeren met een beperking die wel arbeidsmogelijkheden hebben. Daarnaast worden jonggehandicapten met arbeidsvermogen naar ons doorgeleid door instellingen als Adelante en de Werkmeester om uitval te voorkomen en om de benodigde ondersteuning te krijgen richting werk in de vorm van loonwaardemeting, loonkostensubsidie en jobcoaching.

3.19 Doelgroepgerichte trainingen

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Doelgroepgerichte trainingen	X	X		X	X	X

Groepsgewijs werken werkt, maar niet altijd. Er zijn doelgroepen die specifieke aandacht nodig hebben. Dat vraagt om maatwerk. Centraal hierbij staat de behoefte van de werkzoekende. Daarom hebben we naast de groepsgerichte activiteiten en maatwerkinstrumenten ook specifieke trainingen voor bijvoorbeeld werkzoekenden met een arbeidsbeperking, statushouders, analfabeten en jongeren.

3.20 Individuele begeleiding

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Individuele begeleiding	X	X		X	X	X

We bieden de werkzoekende die ondersteuning die nodig is om stappen te kunnen maken. Dat betekent dus ook dat aan sommigen uitsluitend individuele begeleiding wordt geboden.

3.21 Medische ontheffingen

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Medische ontheffingen		X		X		X

In onze begeleiding leggen wij primair de focus op de mogelijkheden van onze werkzoekenden en niet op de belemmeringen. Wij zijn van mening dat iedereen gebaat is bij participatie, uiteraard altijd naar vermogen! Indien er sprake is van medische klachten, zal hier uiteraard oog voor zijn. In dergelijke gevallen is het goed om de mogelijkheden in combinatie met de beperkingen op korte dan wel lange termijn in kaart te brengen. Is de werkzoekende in behandeling dan zal hij/zij zelf kunnen aandragen wat er mogelijk en nodig is richting participatie. Is deze onderbouwing onvoldoende of niet mogelijk, dan zal inzet van een arbeid medisch onderzoek plaatsvinden. Alleen zij van wie daadwerkelijk medisch is vastgesteld en onderbouwd dat ze een beperking hebben, kunnen worden ontheven van verplichtingen richting arbeid en/of participatie.

3.22 Project Alfabetisering & Taalmeter

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Project Alfabetisering & taalmeter	X	X		X	X	X

In Nederland hebben 2,5 miljoen volwassenen moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. In Limburg gaat het om gemiddeld 12,8% van de beroepsbevolking. Er heerst een groot taboe op laaggeletterdheid. Dit heeft grote gevolgen voor geld, werk, gezondheid en gezin. Mensen in deze doelgroep weten vaak goed te verbergen dat ze moeite hebben met deze vaardigheden. In dit project hebben we de volgende doelen:

- meer bekendheid bij werkzoekenden over het belang van alfabetisering en voldoende niveau van taal, reken- en digitale vaardigheden;
- inzicht krijgen in de vaardigheden van de werkzoekenden van Kompas en

- betere hulp bieden aan werkzoekenden van wie de vaardigheden onvoldoende zijn.

3.23 Talent in Beeld

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Talent in beeld	X	X		X	X	X

Dit project is voortkomen uit het eerdere Kompas on tour waarbij werkzoekenden en coaches van Kompas bedrijfsbezoeken brachten aan werkgevers met een personeelsbehoefte. Na een doorontwikkeling ontstond: Talent in Beeld. Werkzoekenden hebben geleerd zich op een persoonlijke en creatieve manier te presenteren; na een intensieve training vindt er een bijeenkomst met werkgevers plaats. Deze nieuwe aanpak bracht naast de ontwikkeling voor de betreffende werkzoekenden ook een positief beeld vanuit de werkgevers en voor zelfs de helft van de deelnemers uitstroom naar werk.

3.24 Samenwerking publiek- privaat/ project Tempo Team

Maatregel	Samen- werking	Match vraag & aanbod	Beperken Instroom	Bevorderen Uitstroom	Hoogwaardig Handhaven	Cultuur
Publiek- privaat	X	X	X	X	X	X

Kompas heeft een overeenkomst van samenwerking met Tempo- Team, waarbij een intercedent van Tempo- Team 1 dag per week bij Kompas aanwezig is. De doelen van de samenwerking worden nog steeds ruimschoots behaald: naast de hoge uitstroom door de participatiecoaches van Kompas, bereikt ook Tempo- team met haar commerciële aanpak uitstroom naar werk: de baten wegen ruimschoots tegen de lasten op. Het project wordt doorontwikkeld: de coaches van Kompas worden getraind om ook het gesprek op commercieel niveau te voeren. Zien hoe een bedrijf in elkaar zit en ideeën kunnen aandragen die een win- win zijn voor de werkgever en voor Kompas.

Hoofdstuk 4 Ten slotte

De laatste paar jaren hebben we gebouwd aan een weerbare en sterke organisatie die ambitieus wil zijn in al haar doen en laten.

Daarom houden we onze ambitie ook in 2019 op niveau: wij gaan voor een verdere daling van ons aantal bijstandsgerechtigden t.o.v. 2017 en 2018. Opnieuw realiseren wij ons dat dit een enorme uitdaging gaat worden; de groei van de werkgelegenheid zit meer aan de bovenkant van de arbeidsmarkt dan aan de onderkant. Daarnaast hebben we steeds meer cliënten met een beperking in ons bestand.

Al met al veel factoren die straks het werkelijk resultaat zullen beïnvloeden. Wij hebben echter veel vertrouwen in onze manier van werken, waarbij het kennen van de klant en maatwerk voorop staan. De betrokkenheid en het enthousiasme van onze medewerkers zal een cruciale rol blijven spelen bij het beperken van de instroom en het bevorderen van de uitstroom.

Conclusie

- We zijn streng aan de poort, gebaseerd op een rechtvaardige basis;
- Medewerkers zijn goed geschoold op het gebied van handhaving, wet- en regelgeving, voorliggende voorzieningen en re-integratie;
- In de uitvoering voert men een actief re-integratie en activeringsbeleid waarbij geen doelgroepen worden uitgesloten;
- er is sprake van een actief terugvorderings-, fraude- en handhavingsbeleid en
- we werken samen met andere gemeenten/(I)SD'en en organisaties om te komen tot een gezamenlijke aanpak richting arbeidsmarkt.

Zoals gezegd zijn er op basis van de eerste acht maanden 2019 geen tekorten te verwachten op het BUIG- budget bij de Kompas- gemeenten. Aangezien we echter pas in het derde kwartaal zitten en we eventuele risico's willen minimaliseren, leggen wij ook dit jaar alvast onderliggend document voor, zodat een vangnetuitkering kan worden aangevraagd als dat onverhoopt nodig zou zijn.